

knjige Lagunine

VREME
i Laguna
preporučuju

Nova izdanja

Zimska čitalačka avantura

Knjige za pod novogodišnju jelku i dugu zimu pred nama

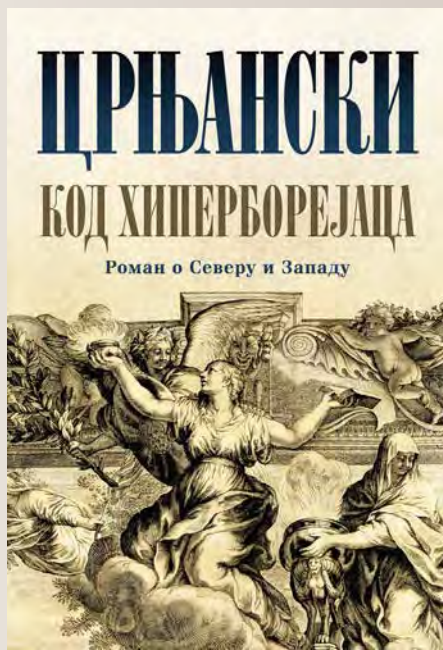
Sva istraživanja kažu da se knjige više čitaju zimi nego leti. Razumljivo. Ovoga puta donosimo vam presjek aktualnih „Laguninih“ izdanja koja vama i vašim najbližim mogu da ulepšaju predstojeće praznike i pomognu vam da pametno prekratite predstojeću zimu.

Krenimo od najmlađih čitalaca. Za njih preporučujemo novo izdanje zagonetnih avantura zelenokose Marte Smart. Podsetimo, reč je popularnim edukativno-zabavnim „mozgalicama“ Uroša Petrovića napisanih u formi romana. Naime, prateći avanture devojčice Marte čitaoci rešavaju logičke zagonetke koje su vešto isprepletene s avanturističkom pričom. Novi, upravo objavljen „roman u zagonetkama“ Uroša Petrovića nosi naziv *Martina velika zagonetna avantura*.

Za ljubitelj(k)e čiklit literature tu su knjige Helen Filding o Bridžet Džons, ali i novi hit-roman autorke Sofi Kinsele *Kupoholičarka u Holivudu*. Iz velike ponude domaćih ljubavnih romana izdvajamo naslov *Savršenstvo* autorke Maje Trifunović, roman o običnim ljudima koji žive jedni uz druge i misle da se poznaju, „malo se raduju i malo pate, malo se vole i malo mrze, malo su znanci, a malo stranci“.

Posle dosta godina, „Laguna“ ponovo objavljuje poeziju najnežnijeg srpskog pesnika, Miroslava Antića. Najpre je izašla čuvena zbirka *Tako zamišljam nebo*, a sada i *Savršenstvo vatre*, „knjiga mudrosti, ironije, gorčine i samospoznaje“. Lep poklon.

Kada je reč o klasičnim delima koja se ne čitaju samo jedanput, u žanru krimića najklasičniji mogući autor je Agata Kristi. „Laguna“ je počela da hronološki objavljuje slučajeve slavnog Herkula Poaroa – upravo su izašla prva dva romana iz ovog ciklusa, *Tajanstveni događaj u Stajlsu* i *Lord Edžver je mrtav*. Savremenu srpsku žanrovsku produkciju predstavljaju Dejan Stojiljković i Vladimir Kecmanović, koji su u romanu *Kainov ožiljak*, o Andrićevom ambasadorovanju u Berlinu uoči Drugog svetskog rata, pružili odličan primer kako uspešno napisati politički triler na domaće teme.

„Laguna“ objavljuje i kapitalne istoriografske studije. Uskoro iz štampе izlazi dvotomna studija *Drugi svetski rat* Antonija Bivora, jedan od najtemeljnijih i napreglednijih prikaza Drugog svetskog rata, obavezno štivo za sve koje zanima istorija. A za one koji se pak interesuju za savremenu politiku, tu je provokativna „evroskeptična“ knjiga Srečka Horvata i Slavoj Žižeka *Šta Evropa želi?*

Muzičke knjige su obeležile godinu na izmaku. Među njima su najzapaženije bile autobiografija dr Neleta Karajlića *Fajront u Sarajevu*, Marčelov „knjigoalbum“ *Napet šou*, biografije Bijelog dugmeta i Milana Mladenovića – *Šta bi dao da si na mom mjestu* Dušana Vesića i *Mesto u mećavi* Aleksandra Žikića – kao i *Pisma iz Tajnog grada*, nova epistolarno-dnevnička knjiga rok-kritičara Ivana Ivačkovića „o muzici u životu i životu u muzici“.

Čitaocima preporučujemo i *Helebarde, helebarde, kremenjače, kremenjače*, nedovršeni roman portugalskog nobelovca Žozea Saramaga, snažnu osudu savremene civilizacije militarizma i trgovine oružjem. Kada junak romana, radnik u kompaniji za proizvodnju oružja, gledajući film *Nada*, po romanu Andrea Malroa, sazna da su tokom građanskog rata u Španiji u jednoj fabrici u Milanu streljani radnici koji su sabotirali izradu haubica, tim tragom odlazi u arhivu svoje kompanije i tamo dolazi do zapanjujućih saznanja. Iako nezavršen, ovaj roman predstavlja još jednu potvrdu Saramagovog dara i veličine, a u ovom izdanju opremljen je prigodnim tekstovima o piscu, ratovima i politici, među kojima su i oni Roberta Savijana i Gintera Grasa.

I za kraj, remek-delo Miloša Crnjanskog *Kod Hiperborejaca*. Nepravедno u senci *Dnevnika o Čarnojeviću*, *Seoba* i *Romana o Londonu*, ova memoarsko-putopisno-esejistička knjiga predstavlja jedan od vrhunaca ne samo opusa Miloša Crnjanskog već i celokupne srpske književnosti. Obavezno štivo.

Pa birajte.

Filozofija

KARL JASPERS: **Mala škola filozofskog mišljenja**

Prevod: SLOBODAN DAMNJANOVIĆ

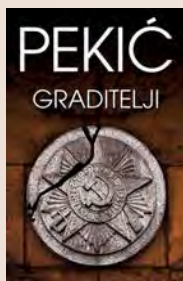
Šezdesetih godina prošlog veka Bavarska radio-televizija ponudila je Karlu Jaspersu da na njenom TV univerzitetu tokom tri meseca svake nedelje održi jedno polčasovno predavanje u seriji nazvanoj „Mala škola filozofskog mišljenja“. Na temelju njih nastala je ova knjiga. Jaspers se u ovim predavanjima bavio filozofskim temama raspoređenim u tri ciklusa. Prvi ciklus nosi naziv „Ishodišne oblasti“, i odnosi se na kosmološke, istorijske, spoznajne i antropološke teme; drugi ciklus bavi se promišljanjem politike u njenim različitim aspektima, od psihološkog i sociološkog do etičkog i vrednosnog, uključujući i pitanje slobode i odgovornosti kako političara tako i javnosti; u trećem ciklusu,

naslovljenom „Utemeljenje u večnosti“, filozofski su pokrenuta „krajnja pitanja“, ona o bogu, ljubavi i smrti. „Kod svakog predavanja polazio sam od očiglednih iskustava, od stvarnosti i prirode, života i predanja, s ciljem da dođem do granice iza koje se pojavljuju pitanja na koja nauka nema odgovore“, kaže Jaspers u uvodu knjige. „Tamo doživljavamo čuđenje nad bićem. Tamo postavljamo pitanje o smislu i zadatku našeg života“. Udžbenički pisana i namenjena široj čitalačkoj publici, knjiga *Mala škola filozofskog mišljenja* ni danas ni pola veka pošto je nastala nije izgubila svoju svrhu ni aktuelnost. U vremenu opšte moralne, kulturne, ekonomske, političke i svake druge krize, ova knjiga i danas može da posluži kao putokaz i orijentir za promišljanje savremenog sveta, ali kao pomoćno sredstvo za pronalaženje izlaza iz ćorsokaka u koji je zapalo čovečanstvo.

Srpska književnost

BORISLAV PEKIĆ: **Graditelji**

Novi tom ekskluzivne kolekcije celokupnog književnog opusa Borislava Pekića koju „Laguna“ objavljuje u trinaest knjiga (22 toma) jeste roman *Graditelji*, završni čin Pekićeve grandiozne sage o Njegovanima. Prvi deo ove sage, Pekićev sedmotomni magnum opus, roman *Zlatno runo*, fantazmagorična je hronika migracija jedne porodice romijskih torbara (trgovaca šminkom i mirisnim esencijama, zatim umetnika-grnčara i najzad veletrgovaca, industrijalaca, finansijera i državnika). Priča počinje u mitološkim vremenima, pa se, kroz život porodice Njegovan, preko istorije turskog osvajanja Carigrada 1453, razorenja trgovačkog grada Moskopolja 1769, istorije Srbije i Beograda, završava poslednjim porodičnim skupom na Božić 1941, pre nego što će porodica biti uništena u predstojećem

ratu i revoluciji. Istorija Balkana, Srbije i Beograda data je kroz živote raznih Njegovana iz raznih perioda, od 1453. do 1941, i kroz samrtnička razmišljanja poslednjeg od njih – Gazda Simeona. Nastavak *Zlatnog runa* trebalo je da bude nedovršeni roman *Crveni i beli*, kontrapunktska istorija četvorice istaknutih Njegovana u uslovima Drugog svetskog rata i revolucije, od 1941. do 1945, dok roman *Graditelji* predstavlja treći i završni deo ciklusa o Njegovanima. On daje neku vrstu istorije „sentimentalnog vaspitanja“ i tragičnog života poslednjeg Njegovana, genijalnog arhitekta Isidora, u vremenu izgradnje socijalizma u Jugoslaviji, s dokumentarnom slikom socijalističkog društva u nastajanju i rasulu, a naročito njegove umetničke i akademske elite. Roman se odigrava u Beogradu i okolini od 1945. do 1969, i prati izgradnju jednog kolosalnog spomenika Revoluciji, odnosno iskušenja, razočarenja i kraj njegovog autora, poslednjeg izdanka porodice Njegovan.

Esejistika

BIL BRAJSON: **Jedno leto – Amerika 1927.**

Prevod: GORAN SKROBONJA

Prvi svetski rat označio je početak procesa na kraju koga je Evropa prestala da bude vodeća globalna sila, a centar zapadnog sveta preselio sa na drugu stranu Atlantika. U kom tačno trenutku se to zbilo nije pouzdano utvrđeno, ali Bil Brajson je u ovoj knjizi ponudio jedan ubedljiv odgovor: to se desilo u leto 1927. godina. Simbolički događaj koji je ovu činjenicu učinio očiglednom jeste let Čarlsa Lindberga preko Atlantskog okeana: „Danas je to malo teško zamisliti, ali Amerikanci su u dvadesetim godinama dvadesetog veka odrasli u svetu gde su se najvažnije stvari dešavale u Evropi. Sad je najednom Amerika bila dominantna na gotovo svakom polju – u popularnoj kulturi, finansijama

i bankarstvu, vojnoj nadmoći, pronalascima i tehnologiji. Centar planetarne gravitacije pomerio se na drugu stranu sveta, i let Čarlsa Lindberga nekako je postao kulminacija izraza svega toga.“ Te 1927. godine, osim Lindbergovog leta, desile su se u Americi i druge simbolične i prekretničke stvari – premijeru je imao prvi zvučni film, ostvaren je prvi televizijski prenos, usred procvata na berzi donesene su odluke koje će izazvati Veliku ekonomsku krizu, karijere Al Kaponea i bejzbol zvezde Bejba Ruta bile su na vrhuncu, a kamene glave američkih predsednika počele su da se uklesuju u planinu Rašmor. „Sa svojim uobičajenim poletom, duhovitošću i autoritetom zbog kojih je postao omiljeni pisac pripovedačke publicistike, Brajson nam dočarava nezaboravnu galeriju živopisnih i ekscentričnih ličnosti kako bi oživeo zaboravljeno leto kada je Amerika sazrela, zauzela centar pozornice i zauvek promenila svet.“

Krimi

JU NESBE:

Sin

Prevod: JELENA LOMA

Nova knjiga Jua Nesbea, najpopularnijeg skandinavskog pisca krimića, ali ovoga puta nije reč romanu iz ciklusa o inspektoru Hariju Huleu. U središtu aktuelnog *Sina* je Soni Lofthus, neobično harizmatičan i samozadovoljan mladić koji je u zatvoru skoro pola života. Tu je omiljen jer se zatvorenicima čini da on ume da ih razreši grehova. Njima nije važno što je Soni težak heroinski zavisnik niti im je čudno to što uvek uspeva da nabavi obilne zalihe droge. Svedjedno im je i to što možda služi kaznu za tuđe zločine. Soni je postao zavisnik kada se njegov otac ubio zbog optužbi korumpiranog policajca, a sada se čini da je on sâm u centru korumpiranog sistema zatvorskih čuvara, policije, advokata, sveštenika. Iz nekog razloga svi oni žele da Soni bude sve vreme urađen i pod ključem. Kada do Sonija ipak stigne istina o smrti njegovog oca, on uspeva da sprovede briljantno zamišljen beg iz zatvora. Čvrsto rešen da se osveti svima koji su ga čitavu deceniju držali sklonjenog, on počinje svoj lov... Ali pravo pitanje je da li će prvo njega uloviti jer ga traže i policija i mafija. Ju Nesbe se godinama nalazi na vrhovima evropskih bestseller lista, a ovaj roman je ocenjen kao jedno od njegovih najboljih, najdubljih i najslojevitijih ostvarenja.

Esejistika

SREČKO HORVAT I SLAVOJ ŽIŽEK:
Šta Evropa želi?

Prevod: MARKO PEROŽIĆ

Knjiga Srećka Horvata i Slavoj Žižeka *Šta Evropa želi?*, objavljena premijerno prošle godine na engleskom, sada je dostupna i srpskim čitaocima. Oslanjajući se na evropska iskustva Slovenije i Hrvatske, kao i na kratku istoriju Evropske unije čije dosadašnje delovanje i rezultate smatraju uznemirujućim, levičari Horvat i Žižek kritički analiziraju goruće probleme zajednice i iz svog ugla ukazuju na njene apsurdne i opasne političke putokaze, postupke i strategiju ujedinjene evropske finansijske, političke i vojne elite. „Bauk kruži Evropom – bauk otpora opasnom poricanju evropske političke elite da je nešto trulo u temeljima našeg kontinenta“, rekao je o ovoj knjizi ekonomista Janis Varufakis. „Žižek i Horvat, uz pomoć i podršku nikog drugog do lidera grčke radikalno leve partije – Aleksisa Ciprasa, vođe Sirize – podstiču širenje ovog bauka. Stranice njihove knjige prepune su neumoljivog demontiranja orvelovske propagande Evropske unije. Dužnost je čitalaca kojima je stalo do Evrope da podele sa njima taj napor, bez obzira na to da li se s njima slažu ili ne.“ Istim povodom reditelj Oliver Stoun je rekao: „Slovenački ekscentrik i harizmatični hrvatski filozof, udruženi s najopasnijim grčkim političarem, pružaju istovremeno zajedljivo šarmantnu i gorko otrežnjujuću analizu evropskog bezizlaza. Svaki stanovnik Evrope veran istinskoj ideji starog kontinenta mora ovo pročitati.“

Edicija Meridijani

FILIP DAVID:

Kuća sećanja i zaborava

Glavni junak novog romana Filipa Davida je Jevrejin po imenu Albert Vajs. Kao dečak preživeo je Holokaust. U zimu 1942. iz voza kojim su pored drugih jevrejskih porodica i porodicu Vajs nacisti transportovali ka koncentracionom logoru, roditelji su uspeli da njega i njegovog mlađeg brata Elijaha izbace iz voza, ne bi li im tako spasli život. Izbačen iz voza, sedmogodišnji Albert bezuspešno je tražio brata duž pruge, sve dok ga promrzlog i polumrtvog nije pronašao šumar, folksdojčer Johan Kraft, i odveo ga svojoj kući. Johan i njegova žena ga nazivaju Hans i nude mu da zameni njihovog nestalog sina i tako se spasi od sigurnog pogroma, ali Albert ipak odlučuje da sačuva svoj identitet i beži iz nemačke porodice koja ga je umalo usvojila. Mnogo godina kasnije Albert Vajs učestvuje na jednoj od konferencija o Holokaustu u Njujorku. Lutajući noću njujorškim ulicama nailazi na neobično zdanje, Kuću sećanja i zaborava, u kome je pohranjeno nepregledno istorijsko pamćenje. U jednoj prostoriji ove Kuće, on na ekranu može da vidi scene stradanja svojih roditelja i Elijahovog nestanka, za koji se oseća krivim. Ogroman bol koji je osenio može da nestane ako u sledećoj prostoriji te čudesne kuće izbriše sopstveno pamćenje ili, čak, iščezne poput svog rođaka, čuvenog iluzioniste Hudinija (Erika Vajsa). Hoće li Albert iskoristiti poslednju šansu da promeni svoj identitet ili će odlučiti da ostane to što jeste, bez obzira na bol koji ga razdire?

Istorijski

KARMEN POSADAS:

Nevidljivi svedok

Prevod: GORDANA MIHAJLOVIĆ

„Jedna stara poslovice kaže da nema tog čoveka za koga njegov kućepravatelj misli da je veliki. Druga, još starija valjda, veli da ne treba služiti onoga ko je već služio i moliti onoga ko je molio. Ja ću, za svoj groš, dodati da nijedan od tih primera narodne mudrosti nije iznedrio onaj ko može najviše znati o tome: sluga. Takođe mogu da tvrdim da bi Istorija sadržavala zanimljivija poglavlja da smo mi, kroz vekove, bili skloniji peru.“ Ovim rečenicama počinje istorijski roman urugvajsko-španske spisateljice Karmen Posadas *Nevidljivi svedok*, koji o poslednjim godinama carske Rusije govori iz ugla jednog – sluge. Naime, Rus po imenu Leonid Sednjev na kraju XX veka je starac koji leži u jednoj bolnici u Montevideu i na kraju života svodi svoj životni bilans. Kao mladić bio je kuhinjski pomoćnik na ruskom carskom dvoru, carevičev drug u igri, prijatelj velikih kneginja i potom – jedini preživeli svedok ubistva Romanovih. U svojoj životnoj ispovesti on ostavlja svedočanstvo o poslednjim godinama cara Nikolaja II i njegove porodice, priča o tome kako se odvijao život u dvoru, kakva je na njemu bila uloga Grigorija Jefimoviča Raspućina, kako je izbila revolucija i šta je potom bilo.